

Cuvântarea

P. Sf. Sale Episcopului Grigorie al Aradului, ținută în adunarea eparhială festivă din 26 Octomvrie 1929, când s'au comemorat o sută de ani dela așezarea celui dintâi episcop român în scaunul episcopesc ortodox al Aradului.

(Urmare)

Acest dar îl aveau strămoșii și de aceia viața lor sufletească era un mândru răsărit de soare. *Viața lor a biruit suferințele, căci știau că nimic nu-i zadarnic în lume și că dincolo de truda lor se țese biruința tainică, mântuitoare.*

Strămoșii noștri aveau *nădejdea* care i-a înzestrat cu însușirea încrederii în Dumnezeu. *Precum vrabia flămândă nu pleacă nici în timpul iernei spre ținuturile cu climă mai blândă, fiindcă nu are instinctul paserilor călătoare, așa nici sufletul fără nădejde nu se dorește să privească pe Dumnezeu. Dar noi știm că dacă statua unui sculptor rămâne sute și mii de ani, — omul ca făptură divină rămâne pe vecie și dorește aceasta vecie fiindcă dorul acesta este vărsat de Dumnezeu în sufletul lui. Dacă Sfântul Pavel avea dreptate să spună că dreptii Vechiului Testament mai bine au primit moartea decât slobozirea, fiindcă nădăjdau binele învierii [Evrei 11 v. 35], cu aceeași dreptate și strămoșii sufereau umilirile în nădejdea în vierei.*

Și n'a dăruit Dumnezeu moșilor și strămoșilor noștri mai mare dar decât acela de a iubi pe Dumnezeu și pe aproapele lor, chiar când au primit rău dela aproapele. Teologul rus Arseniev zice că dragostea de Dumnezeu prin ființa ei este un foc nestins și cine e plin de această dragoste, sufletul lui întreg este aprins și caută spre cer. Aprins era și sufletul strămoșilor de această dragoste, mai tare decât viața și necazurile ei.

Cu aceste virtuți au biruit Românii ortodoci acum o sută de ani în Eparhia Aradului. Creștinismul

lor nu era creștinism de etichetă, ci mai presus de toate era viață trăită și acea viață cerea între altele ca ei să aibe episcop din sângele lor. Din cele mai vechi timpuri creștine avem episcop pe pământul românesc. Pe la anul 290 după Hristos aveam în Siliștra de atunci pe episcopul Dasius iar în Constanța de atunci pe episcopul Evangelicus, cari ca și urmașii lor sunt cunoscuți de istorie ca fiind una cu poporul care credea în Hristos Mântuitorul.¹⁾

Eparhia Aradului încă își are episcopii ei și îi va avea în viitor. Nici o putere omenească nu va putea demonstra că episcopatul ar fi de origine omenească. Sf. Apostol Pavel arată că episcopii aveau dreptul să remunereze și să disciplineze pe preoți (I. Tim. 5) iar pe de altă parte dovedește că episcopii aveau dreptul să instituie pe cei cari învățau poporul (II. Tim. 2 v. 2).

Creștinii cei dintâi țineau morțiș la tradiție și nu ar fi admis să se introducă instituții omenești în biserică.²⁾ Mărturiile Sfinților Părinți, listele vechilor episcopi sunt dovezi indestructibile despre originea divină a episcopatului. S'ar putea aduce argumente foarte multe în acest scop, dar scopul nostru este să apelăm la lumea noastră română ortodoxă, ca să sprijinească instituția divină a episcopatului. Singur Dumnezeu știe câte necazuri aveau vechii episcopi, amenințați în fiecare clipă cu moartea. Astfel și episcopii români ortodoci multe aveau de suferit și de

¹⁾ N. Pârvan: Contribuții epigrafice la Istoria Creștinismului Daco-Roman 1911 p. 68—71.

²⁾ Hergenröther: Handbuch der allgemeinen Kirchengeschichte Freiburg im B. 1884 p. 254.

luptat pentru neam și lege. Ei erau punctele luminoase cari înfrățeau pe Români sub păstorul lor suprem sufletească, ei erau reprezentanții aspirațiilor și nădejdilor neamului românesc. Ei erau părinții instituțiilor create pentru conservarea sufletului creștin ortodox. Ei erau paznicii legii strămoșești și trimeteau miremele mângâierilor pentru turma încredințată lor.

Episcopii prin ființa lor, făceau pe înaintași să simtă că au un povățuitor comun, care-i învață să-și curețe cugetele și să-și deschidă inimele pentru sentimentele nobile și înălțătoare. Aproape de popor, cu bunătate de părinte, s'au ostenit zi și noapte ca să laude pe Dumnezeu prin făptuirii menite a lega trecutul de viitor și viitorul de trecut. Cum nu ne vom aduce aminte de ei, când știm că duceau poporul spre lumea cerească, mai frumoasă decât lumea pământescă cu pășunile verzi, cu ape murmurătoare, cu munți înalți și cer albastru?

Voevozii și craii, hatmanii și ostașii români și-au avut vrednicile lor, dar și episcopii noștri și-au avut meritele nepieritoare. Lumea nu le ridică episcopilor merituosi monumente de piatră ca să le preamărească virtuțile în fața tuturor, dar trebuie să se știe că fără acești slujitori ai Altarelor nu se poate scrie istoria noastră Românească.

În clipa aceasta cu cucernicie ne gândim la Nestor Ioanovici, care înainte cu o sută de ani, cu mână curată întins-a potirul credinței spre buzele învăpăiate ale prea cinstiților noștri părinți și frați sălășluiți în mormânt cu nădejdea învierii. Apărat-a el credința și ne zice astăzi: apărați-o și voi!

Dimitrie Tichindeal și Molse Nicoară, Paul Iorgovici și alții cari au luptat pentru limba și cultura românească au fost cei mai vajnici luptători pentru ventrea unui episcop român în fruntea episcopiei de Arad. Școala normală înființată în 1812 și Institutul teologic întemeiat în 1822 au ajutat ca prin Nestor Ioanovici să biruiescă dreptul românilor arădani. În felul acesta cu episcop român și cu școli românești, Aradul a știut să înfrunte urgia vremurilor din 1848 fiind locar nu numai al legii ortodoxe, dar și al românismului. Căci dacă episcopul Gherasim Raș sfințea preoșii în locul celor *spânzurați de soldații* lui Kossuth, să nu uităm că mucenicia acestor preoști a învățat pe români să-și iubească preoșii cari au murit pentru românism. Iubirea de neam a preoșilor și dascălilor români dela Arad au înfruntat și urgiile viitoare până s'a învrednicit de episcopii Procopie Ivacicovici, Miron Romanul și Ioan Meșianu.

Din această atmosferă a eparhiei ortodoxe române a Aradului au răsărit luptătorii naționali Ioan P. Deseanu și Mircea V. Stănescu și alții alături de dânsii. Din această atmosferă au venit la suprafață luptele pentru drepturile românești urzite în sinoadele eparhiale și comunicate apoi celorlalte episcopii din mitropolia marelui Șaguna. Era și firesc ca din biseri-

cele și școlile ortodoxe ale episcopiei Aradului să pornească steaguri de luptă pentru drepturile românești, căci românii arădani erau ca și astăzi vecinii celor cari ne stăpâneau cu forța.

Datori suntem deci să păstrăm memoria harnicilor vlădici dela Arad, cari au păzit legea și neamul. Cu cucernicie ne aducem aminte de fostul episcop Ioan Meșianu, care în anul 1879 a înființat Tipografia Diecezană, a zidit palatul seminarial și a înființat fondul preoțesc. Cu câtă dragoste ne aducem aminte de fostul episcop Ioan Papp, care în biserica din A. Iulia în 1918 a mulțumit lui Dumnezeu că ni-a unit pe toți Români, și a lăsat o fundațiune de un milion de lei pentru creșterea viitorilor preoști, iar în anul 1909 a înființat Librăria Diecezană.

Instituțiile acestea sub înțeleapta conducere a directorului actual C. Lazar tipăresc: Biblioteca „Semănătorul” și Biblioteca Creștinului Ortodox, cum și Biblioteca Preotului ortodox, — cele două din urmă înființate de Noi.

În această zi de sărbătoare apelăm la înalta înțelegere a clerului și poporului nostru să dea ca și până acum ascultarea cuvenită celor însărcinați cu conducerea de Dumnezeu păzitei eparhii a Aradului. Episcopatul nostru ortodox trebuie să ajungă a îndeplini aproape toate atribuțiile pe cari le aveau episcopii din sec. IV-lea și V. Despre aceștia marele Chateaubriand zice: „Nimic mai complex și mai bine întrebunțat ca viața un prelat din secolul al IV și al V. Episcopul botzeza, mărturisea, predica, prescria penitențe publice sau private, dădea anateme sau lovia cu excomunicări, vizita bolnavi, asista pe muribunzi, îngropa morții, răscumpăra pe captivi, hrănea săracii, văducele, orfanii, fonda ospici și spitale, administra bine clerul său, făcea pace ca judecător în cauze particulare, sau împăciunea diferendele dintre orașe. În același timp, însă, publica tratate de morală, de disciplină, și teologie, scria contra ereziarhilor și contra filozofilor, se ocupa cu știința și istoria, dicta scrisori persoanelor ce-l consultau într'o religie sau alta, corespondența cu Biserică și episcopi călugări și eremiți, prezida consiliile și sinoadele, era chemat în sfaturile împăraților, însărcinat cu negocierile, trimis la uzurpători sau la principii barbari pentru a-l dezarma ori înfrâna; cele trei puteri: religioasă, politică și filozofică să concentraseră în episcop.”¹⁾

Noi nu aspirăm la veletități politice, dar așteptăm ca mai ales intelectualii noștri să se alipească din toată inima lor către biserica ortodoxă. N'ajunge ca să fim atinși de apa botezului, ci trebuie cu toții să fim pătrunși de spiritul Evangheliei. Într'un mare ziar din capitală am cetit nu de mult că ar fi înfricoșată ziua în care poporul nostru de jos ar cunoaște că printre conducătorii săi ar fi și oameni cari nu respectă nimic sfânt.²⁾

¹⁾ D. Fecioru: Epoca Fericitului Augustin p. 12

²⁾ Neamul Rom. 5 Sept. 1920.

În clipa aceasta ca urmaș al episcopilor cari au păstorit un cler și un popor străns legat de Biserica strămoșească am datoriat a releva că două fortărețe mari are Biserica noastră ortodoxă română: cea dintâi este clerul iar a doua este poporul. Ambele au stânta chemare să jînă la viitorul sîntei Biserici precum Atlas din mitologie ținea pămîntul.

Două cetăți puternice au apărut odată granițele unei împărății vestite. Una din cetăți a căzut însă în mâinile inamicului, căci n'a băgat de seamă că inamicul s'a travestit în uniforma militară a împărăției spre a seduce pe cei din cetate. Aceștia văzând uniformele soldaților ce se apropiau de cetate, că sunt ca ale lor și sunetul goarnei era ca al soldaților din fortăreață, — au dat drumul celor ce veneau crezând că sunt în-tăriri militare venite la timp. Inamicul a cuprins cetatea, dar ceealaltă a rămas nebiruită căci a avut atenție să cunoască viclenia soldaților vrăjmași. *Cetatea de granit a clerului este vie, s'a pornit să apere neamul și Biserica de lupii cei împotriviți ai sectanților îmbrăcați în haina smereniei și cucerniciei false ca să ne poată înghiți. Preoții au pornit la luptă împotriva păcatelor sub toate înfățișările lor înspăimîntătoare sau amăgitoare. Lipsa fricei de Dumnezeu, neascultarea, mândria, îngâmfarea, pisma și alte rele sunt combătute azi cu râvna devotată a slujitorilor l'Altarului.*

Bunul Dumnezeu să ne ajute ca această râvnă să fie însoțită de râvna tot mai accentuată a cetății poporului care trebuie să ne ajute împotriva primejdiilor de tot felul. Cu străfulgerări de oțel să stea în fața vrăjmașilor de tot soiul, față de cari noi mergem cu crucea'n frunte.

Aici, la încheierea cuvîntării mele, apelez la cler și popor să aducă mai multe jertfe pentru legea străbună. Cade-se ca sentimentul jertfelor depuse de cler și popor în trecut să ne unească pe toți în aceeași cugetare și simțire pentru sînta lege și precum inimile noastre ale tuturor bat puternic pentru cerul senin și dulce al țării vremelnice, — patria pămîntească, — așa să bată de puternic și pentru Biserică, patria noastră cerească. Rugăm pe Dumnezeu să ne dărulască aceasta cugetare și simțire frățească în fața vrăjmașilor văzuți și nevăzuți cari bat la poarta sîntei noastre Biserici. Și mare este nădejdea noastră căci precum zice psalmistul: „Dumnezeu este scăparea noastră și puterea, ajutor întru necazurile cele ce ne-au aflat pe noi foarte. Pentru aceasta nu ne vom teme când se va turbura pămîntul și se vor muta munții în inimile mării”. (Ps. 45 v. 1—2).

După toate acestea mulțumesc tuturor celor ce au binevoit a onora de Dumnezeu păzita eparhie a Aradului cu prezența lor la aceasta aniversare centenară.

Mulțumim membrilor Inaltei Regențe pentru cuvintele ce a binevoit a ne trimite pe cale telegrafică.

Fie bine venit în nostru mijlocul domnul Dr. Aurel Vlad Ministrul cultelor și Artelor și îi mulțumim călduros că a venit în numele on. Guvern și al său personal să ridice prestigiul serbării noastre identificându-se cu glorificarea suferințelor noastre din trecut și cu aspirațiile viitoare ale Bis. ortodoxe.

Suntem fericiți să aducem omagiul nostru P. Sf. Episcop Roman al Orășii Mari că însoțit de o numeroasă suită, a venit să serbeze împreună cu noi. Serbarea să ne fie piatră unghiulară pentru munca frățească.

Iți zic, iubite frate: Hristos în mijlocul nostru.

Mulțumim Sfântului Sinod pentru trimiterea unui delegat în persoana P. Sfințitului Arhiepiscop Tit Simerdea; mulțumim I. P. Sf. Mitropolit Pimen al Moldovei și I. P. Sf. Gurie al Basarabiei pentru cuvintele telegrafice ce ne-au trimis mulțumim I. P. Sf. Mitropolit Nicolae al Ardealului pentru înalta sa reprezentare prin P. Sf. Sa Arhiepiscopul Dr. Vasile Stan, vicar arhiepiscopesc, salutăm în mijlocul nostru pe părintele consilier Dr. A. Crăciunescu, delegatul Cons. Central Bis.

Mulțumim dlui Ștefan C. Pop, președ. Camerii pentru însuflețitele cuvinte ce ni-a trimis.

Mulțumim dlui Iorga, rectorul universității din București pentru cuvintele de simpatie și dlui ministru Bocu pentru atenția sa.

Mulțumim P. Sf. Episcop Gherontie al Constanței că a binevoit a-și aduce aminte de noi. — Prea Sfințitul Iacob al Hușilor că a trimis la serbări pe Prea Cucernicul preot misionar Victor Spănu; Dumnezeu să sporească anul Prea Sfințitului Vartolomeu al Râmnicului că a trimis pe P. C. revizor eparhial P. Sacerdoșeanu. Prea Sfințitul Nicolae al Clujului fimulțumim că ne-a onorat cu trimiterea P. Cucernicului revizor D. Antal și Pr. Dr. Ioan Vașcă, profesor la Academia teologică; Prea Sfințitul Lucian Triteanu al Romanului că a binevoit a delega pe P. C. Iconomi Gr. Popescu și Gh. Butnariu, P. Sf. Iosif al Caransebeșului că a delegat pe consilierul R. Ancușa și D. Sgaverdia. Salutăm pe protopopul sârb Uros Kovincic. Ne bucurăm să putem saluta între noi pe distinșii profesori universitari Gheorghie Bogdan Duică și P. C. Dr. Nicolae Popescu ca reprezentanți ai Academiei Române, căreia îi aducem și pe această cale recunoștințe noastră. Salutăm cu deosebită dragoste pe domnul General Comandant de Divizie Anton Iovanovic din Arad și rămânem recunoscători vitezei noastre armate pentru cinstea ce ne-a făcut.

Suntem cu recunoștință societății culturale „Astra” că a trimis delegat în persoana dlui rector Dr. V. Vălcovic. Ne bucurăm de venirea reprezentanților Justiției în frunte cu dl Dr. A. Maria, Prim Președintele Curții de apel însoțit de 32 magistrați.

Salutăm cu dragoste pe Domnul sub prefect al

Județului Timiș Torontal Dr. N. Ionescu, pe Domnul subprefect Dr. Augustin Lazar, reprezentantul județului Arad și pe dl. Maioreșcu, prefect de Bihor.

Mulțumim reprezentanților autorităților școlare, în frunte cu domnul Inspector Sabin Evușian, că au binevoit a înălța serbarea noastră prin prezența lor: bine au venit în mijlocul nostru domnii: senator Teodorescu în numele Primăriei Arad și domnii: Dr. Lucian Gheorghievici, Dr. Eugen Crăciun și Dr. Octavian Crișmariu în numele Primăriei Timișoara.

Salutăm între noi pe Domnul Inginer Mateescu reprezentantul Asociației Inginerilor români din România Secția Arad, pe domnul Marcu Pop administrator financiar, Reuniunea femeilor române — Arad — reprezentată prin dșoara T. Bogdan, pe reprezentanții administrației silvice, agricole, pe dl. I. Popovici reprezentantul Serviciului sanitar, pe delegații Camerei de Comerț în frunte cu dl. deputat Vlad, ai Baroului Avocaților cu dl. Teodor Pap și pe alți reprezentanți ai administrației și culturai românești.

Binecuvântați să fie toți oaspeții veniți la noi, binecuvântat fie clerul și poporul venit la serbări, arătând prin aceasta că este hotărât — fie la granița apuseană, fie la altă graniță a țării — să se apere împotriva curentelor subversive, anarhice și împotriva vrășmașilor cari stau gata să ne lovească pe noi cei desrobiiți prin vitejia românească, prin lucrarea de veacuri a Bisericii ortodoxe române.

In nădejdea că serbarea de azi ne va consolida frățește și va fi o piatră de hotar a viitorului nostru, întemeiat pe sânge și lacrimi, pe sbucium și jertfe de mucenici — deschid Adunarea eparhială și strig din inimă curată:

Trăiască Biserica Ortodoxă Română

Trăiască Regele nostru Mihai I.!

(Fine).

Sfințirea bisericii din comuna Cherechiu.

În ziua de 20 Oct. a. c. s'a săvârșit cu mare solemnitate, sfințirea bisericii din comuna Cherechiu.

P. Sf. Sa Părintele Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa însoțit de P. C. Sa Părintele Mihaiu Păcățian, protopresbiter, referent la consiliul eparhial, de Păr. Dr. Simeon Șciovan, profesor de teologie și de diaconul ceremonial Lavru Florea, au plecat, încă de Sâmbătă, spre acest scop, în comuna amintită. Trecând prin vre-o trei comune, P. Sf. Sa și preoții însoțitori s'au apropiat de Cherechiu. La vre-o 2 km de comună un mare grup de călărăși, îmbrăcați în costume naționale, au ieșit întru întâmpinare, iar la marginea comunei P. Sf. Sa a fost așteptat de foarte mult popor în frunte cu Părintele Stan, conducătorul oficiului parohial, pretorul plasei și notarul comunei. În momentul sosirii un puternic „să trăiască” a răsunat și apoi dl. pretor Putici a adresat P. Sf. Sale cuvinte de bun sosit, accentuând, că în viața oamenilor sunt rari evenimentele cari fac ca inimile tuturor locuitorilor din

comună să tresalte de emoție și bucurie. Venirea P. Sf. Voastre în aceasta comună a fost așteptată cu toată căldura și dragostea ce o au fiii față de părintele lor cel bun, care luminează prin fapte și prin învățătura credinței celei mântuitoare. Smeriții fii sufletești ai P. Sf. Voastre prin graiul meu Vă salută după vechiul obicei românesc și creștinesc zicându-Vă: *bine ați venit*. Bine ați venit Vă zic și eu P. Sf. Părinte și doresc din adâncul inimii mele, ca sămânța învățăturii ce veți sămăna-o; în timpul scurt cât veți sta în mijlocul celor ce V-au așteptat și dorit atât de mult, să cadă în pământ bun și să aducă roadele pe cari și P. Sf. Voastră le doriți, mereu, cu atâta căldură

După ce corul a cântat: „mulți ani” P. Sf. Sa Părintele Episcop i-a mulțumit dlui pretor Puticiu pentru adânc simțitele cuvinte ce i le-a adresat și accentuiază, că o deosebită cinste i-se cuvine poporului dreptcredincios din comuna Cherechiu, care ș-a arătat credința în Dumnezeu și dragostea față de Dânsul prin renovarea, îndodobirea și sfințirea casei Lui. Mai departe P. Sf. Sa spune că și o deosebită cinste față de oameni împodobeste sufletul locuitorilor din comuna Cherechiu, cari au venit, cu mic cu mare, întru întâmpinarea oaspeților lor. În sfârșit le mulțumește, dorind ca bunul Dumnezeu să le răsplătească cinstea ce i-au făcut-o, întâmpinându-l, într'un chip atât de impunător. P. Sf. Sa a fost găzduit de P. C. Părinte I. Fofiu.

Preoții, însoțitori ai P. Sf. Sale, mergând deadreptul la biserică au făcut, dimpreună cu părintele Stan, serviciul Vecerniei cu litie și Utrenia. Terminându-se serviciile, P. Sf. Sa ș-a exprimat dorința, că ar voi să vorbească cu conducătorii secției penticostaliste. Fiind chemați, au venit trei penticostașiți între cari și Ilie Domșa, șeful sectei. Discuția a început și a fost foarte interesantă. Acei cari au fost de față au putut vedea și învăța dela P. Sf. Părinte ce înseamnă a fi calm, a avea știința și tactul necesar în scopul examinării sufletelor abătute dela calea cea adevărată. Convorbirea s'a terminat pe la orele 9 și jumătate cu următoarea declarație verbală a lui Ilie Domșa, care merită să fie subliniată. Ilie a spus, **că va da Dumnezeu să fim iar una, cum am fost mai demult**. A promis că la sfințirea bisericii vor lua parte și ei, de va fi cu putință, chiar toți.

Duminecă, în 20 Oct., a avut loc însuși actul măreț al sfințirii. Ilie, Nicolae și prietenul lor Ignat ș-au ținut promisiunea făcută. În biserică arhiplină de popor dreptcredincios, un grup de penticostașiți în frunte cu Ilie Domșa, care de 8 ani de zile nu a mai trecut pragul bisericii, au venit să steie și să se bucare alături de cejalții frați ai lor, de cari vitregia venurilor și feluritele uneltiri ale dușmanilor Bisericii noastre i-au despărțit. Era un tablou ce producea o impresie adâncă asupra celui ce aleargă ca să adune iar la un loc, oile rătăcite dela staul. În decursul sf. Liturghii, la care au cântat alternativ două coruri bune, cel din Cherechiu și cel din Galșa, P. Sf. Sa a hirotonit întru diacon pe absolventul de teologie, Andreiu Ponta, numit administrator în Peregul mare. La Pricasnă, P. C. Părintele Staa a făcut înaintea P. Sf. Sale o dare de seamă despre starea comunei, sub raportul religios-moral. Din raportul P. C. Sale s'a putut constata, că în domeniul vieții sufletești a credincioșilor din comuna Cherechiu, afară de stricăciunile făcute de sectari, alte vicii ca de ex. beția și concubinajul, cari în alte părți sunt atât de înrădăcinate, în Cherechiu nu prea fac ravagii.

A urmat predica P. Sf. Sale prin care P. Sf. Sa a dat cuvânt de îndemn și învățatură în legătură cu posibilitatea mântuirii sufletului prin Biserica noastră sobornicească și apostolească, în legătură cu originea divină a ierarhiei bisericești și în fine în legătură cu legea noastră românească și strămoșească. Convingerea cu care a vorbit P. Sf. Sa a făcut ca toți să-l asculte, aproape o oară întreagă, cu atențiune și plă-

ters. Cuvintele P. Sf. Sale mergeau direct la inimile ascultătorilor înviorându-l. Cu ocaziunea împărțirii anaferei li s'au distribuit credincioșilor un mare număr de broșuri din bibl. creșt. ortodox.

Masa s'a servit la casa culturală. S'au ținut mai multe toaste. După masă P. Sf. Sa a vizitat vre-o câteva familii mai sărace din comună.

La orele 4 p. m. P. Sf. Sa o părăsit Cherechiul în drum spre Arad s'a oprit în Sântana pentru a-și cerceta și pe fiii săi sufletești de acolo. A fost întâmpinat de popor în fața gimnaziului, unde se află și capela. Cuvântul de binevenire l-a rostit dl Pleș, directorul gimnaziului. P. Sf. Sa l-a mulțumit cu cuvinte foarte mișcătoare. La serviciul Vecerniei săvârșit în capela plină de popor, după ce Păr. Mihulin l-a făcut raportul, P. Sf. Sa a ținut o predică prin care l-a îmbărbătat și l-a îndemnat pe ascultători să-și îngrijească sufletul, căci cu toții au a da seamă cu el înaintea lui Dumnezeu. Și aici s'au distribuit multe broșuri.

După ce a făcut câteva vizite la frunțașii din Sântana, pe la orele șapte seara, P. Sf. Sa a plecat spre reședință.

§

Sfințirea bis. ort. rom. din comuna Olari (Vârșandul Vechi.)

În 20 Oct. 1929 (Duminică) comuna bisericască Olari a avut parte de o sărbătoare înălțătoare, cu ocazia sfințirii bisericii ce s'a renovat.

P. S. Sa Păr. Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa la „Caporal Alexa“ (Cherechiu) la câțiva Km. de Olari, iar acl. I. P. C. Sa Dr. Iustin Suciu, Arhimandrit, înălțară rugăciuni fierbinți către Atotputernicul Dumnezeu, sfințiră aceste sfinte lăcașuri.

Mandatarul Prea S. Sale, a fost întâmpinat la gara din Sântana, Sâmbătă d. m. la orele 5, de preotul din Olari Nicolae Mihoc, bineventându-l pe profesorul său iubit, de Dl Director al gimnaziului din Sântana M. Pleș și de Dl notar substituit în Olari — Iercan N. cari au însoțit pe I. P. C. Sa până la Olari luând parte și la serviciul de seara (privigherie) I. P. C. Sa păr. Arhimandrit și împreună cu diaconul Aibu Ioan au fost găzduiți la părintele din loc.

Duminică des de dimineață sunetul clopotelor dela sf. biserică vesteau actul măreț al sfințirii. — La orele 9 a. m. I. P. C. Sa păr. Arhimandrit asistat de părintele din Sinteamică, Nicolae Pisău, de preotul local N. Mihoc și de Diaconul Ioan Aibu, au purces la sfințirea apei; de față fiind un public destul de numeros, contrar decl. zvonurilor că sfânta biserică n'ar fi fost îndejuns cercetată de credincioși.

Impresie mare a făcut asupra asistenților corul teologilor din Arad cari au luat parte la sfințire, dând armonios răspunsurile liturgice, și astfel făcând ca marea zi a sfințirii să fie cât mai înălțătoare și impresionantă. La priceasnă Părintele Arhimandrit Dr. I. Suciu în cadrele unei predici bine simțite a vorbit despre urățenia sufletească și sfințirea omului îndemnând totodată la jertfă pentru biserică — lăcașul lui Dumnezeu pe pământ. Mișcați de frumoasele cuvinte ale I. P. C. Sale cu toții întru glas preamărind pe Dumnezeu și pe cel ce a rostit cuvântul Lui, am simțit sfințenia ce noi o datorăm casei Domnului înțelegând astfel tainicele cuvinte ale Psalmistului care zice: „Ca-

se! Tale se cuvine sfințenie Doamne întru lungime de zile“.

Din datele statistice spicuite dela preotul din localitate am reținut următoarele:

„Parohia este înființată cu mult înainte de an 1780 de când datează matricolele. Colonizarea ungarilor s'a făcut pe la 1779 ceea ce dovedește că această comună ar fi datat și mai de mult, numai că Ungurii voind să ne împestreze, au nimicuit totul. Sunt 900 suflete ort. față de 1140 Unguri-luterani. Sectari 1 ilegal botezați de bapști la 14 Sept. a. c. 5 persoane de sex feminin. Concubini minorul nu sunt. Sunt 221 familii dintre cari 11 concubini și 2 familii cu contract civil. Viața morală-religioasă bună. Credincioșii țin mult la vechea credință și cercetează biserică destul de regulat. Datorită bunului părinte N. Mihoc comuna Olari își păstrează toate ale ei intacte. Raportor.

Al II-lea Congres al misiunilor ortodocși din Țară.

(Desfășurarea programului după notele ce s'au putut lua).

(Continuare)

După vizitarea muzeului a urmat conferința P. Sf. Sale Părintelui Dr. Grigorie Gh. Comșa, Episcopul Aradului, tratând despre „Sectele religioase ca primejdie pentru statele naționale“. P. Sf. Sa a spus cam următoarele: Omul de știință caută adevărul. Cea mai frumoasă luptă e lupta pentru adevărul religios. Purtarea acelor, cari se fac numai că luptă pentru adevărul religios, este odioasă.

Sectarii coboară adevărul religios pentru creare de bunuri materiale și aceasta este păcat. Biserica noastră a creat bunuri spirituale. Sufletul românesc cu toate însușirile lui, precum și limba pe care o grăim, sunt creația Bisericii.

Sectarii se lapadă de aceste bunuri.

Prin publicațiile lor ne-au stricat limba, iar pe sate, în local înbiriți au sămănat ura între frați. Sectarismul este o primejdie pentru statele naționale. El nu se răsvrătesc direct, împotriva Statului, care are la îndemână mijloace de retorziune, ci se răsvrătesc împotriva bisericii pe care o socotesc ca o anexă a Statului.

Unii socotesc, că ivirea și răspândirea sectelor este a se datori neglijenței preotului. Aceasta părere nu este pe dea întregul adevărată. În Chicago a luat ființă secta bucușoșilor. Adepții acestei secte când reușesc să rădă în hohote, chiar și pentru cel mai neînsemnat lucru, cred că au atins cea mai înaltă perfecțiune morală.

Sunt oare preoții de vină că s'a ivit secta bucușoșilor? La fel stă lucrul și cu celelalte secte. Cauzele cele mai importante ale ivirii sectelor, la noi în țară, sunt: libertatea rău înțeleasă, concepțiile postbelice și scăderea ideii de autoritate. Libertatea prea mare l-a făcut pe unii să creadă că li-se cuvin mai multe drepturi.

Idelle democratice au fost înțelese, de cei neinițiați, în sens bolșevic. Cei neorientați credeau că li-se cuvin numai drepturi nu și datorii. Pildele sec-

tanților din Rusia sunt cele mai elocvente pentru susținerea tezel, că nu preoția este cauza principală a ivirii sectelor.

Biserica ort. rusă a rămas nebiruită, chiar și după căderea Imperialismului rus. Cei cari au urmărit prăbușirea Statului rus au biruit cu ajutorul sectarismului. Au fărâmițat poporul în o mulțime de secte, cari sub mască religioasă săpau la temelile Statului. Sectarismul era binevenit pentru comuniști. Bolșevismul volește moartea religiei adevărate, sectele volesc același lucru. Bolșevismul și sectarismul au o notă comună, ura contra Bisericii. Sectele răsping, războiul, puterea, jurământul și proprietatea privată. Lupta dusă de bolșevici împotriva țarismului era sprijinită de sectari cari ziceu, că țarul este întruparea lui Antichrist.

Sectarismul rus a pregătit căderea Imperialismului rus. Secta metodistilor nu admite existența Statului. Secta nerugătorilor și cea a neplătitorilor, refuză să plătească dări către Stat și Bis. zicând, că Dumnezeu a făcut lumea fără perceptori. Secta lehovistilor învață că religiile sunt opera lui satana. Secta duhobortilor resping averea particulară. Secta Chillștilor profesază comunismul sexual, care e o notă caracteristică a bolșevismului. Sectele acestea au fost promotorul bolșevismului în Rusia.

Acest lucru se poate întâmpla în orice țară în care s'ar admite înmulțirea aderenților sectelor periculoase. Baptiștii dela noi spun, că recunosc Statul numai dacă le dă libertate relig. Baptismul, propagat de semidoctii, produce concepții periculoase. Adepții sectei mileniste primesc milioane de dolari pentru broșuri cu conținut periculos și cu caracter comunist. Sunt împotriva războiului. Antimilitarismul îl propagă pe față, și adventiștii reformiști, iar în ascuns și adventiștii de ziua 7-tea. Nazarineni declară, pe față, că nu prind armă. Inochentiștii din Basarabia propagă desfrâul în adunările lor nocturne.

Sectele aceste au o finută dușmănoasă față de Stat și ordinea existentă. Deci nu Biserica, ci Statul, este primejduit înainte de toate. Noi nu cerem ca sectele să fie persecutate, ci cerem ca Statul să oprească adunările clandestine ale sectelor oprite.

Conferința P. Sf. sale Părintelui *Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa* a fost întreruptă, de mai multeori, prin aplausele ascultătorilor.

I. P. Sf. *Mitropolit Gurie*, comunică congresiștilor cuprinsul telegrammei, care a adus vestea decedării I. Regent Gh. Buzdugan. Congresiștii, ridicându-se, au căutat imnul „*Cu sfinții odihnește*” Ședința a fost suspendată în semn de doliu. Congresiștii au mers la bis. Catedrală, unde înalții ierarhi, însoțiți de mai mulți preoți misionari, au făcut un parastas pentru sufletul I. Regent Gh. Buzdugan.

După terminarea parastasului congresiștii au vizitat fabrica de luminări, biblioteca eparhială, în care se află vre-o 13.000 de numere și Facult. de Teologie, unde a avut loc și masa comună.

ȘEDINȚA a III-a.

La orele 5 p. m. I. P. Sf. Sa *Mitropolitul Gurie* a deschis ședința a III-a a congresului, în fața congresiștilor și a unui numeros public din oraș.

A luat cuvântul decanul Facult. de Teologie din Chișinău, P. C. Sa *Păr. Grigorie Pîșculescu*, tratând despre metodele de luptă practicate de sectari și despre felul cum trebuie organizată lupta misionară în condițiile actuale. P. C. Sa a spus cam următoarele:

Sunt cel dintâiu care vorbesc despre acest subiect, în fața unui public atât de numeros. Doream ca să pășească unul mai tiner înaintea mea, ca să pot asculta pe unul care este mai proaspăt informat ca mine în legătură cu mersul chestiunilor sectare. Precum se vede ceata luptătorilor noștri se adună în timpuri foarte grele. Totdeauna îți pare bine de cei ce-ți vin în ajutor în vremuri critice. E cam greu să găsești mijloacele cu cari sectarii luptă împotriva noastră. Cu toate acestea eu voi căuta să expun părerile mele. Am de înfățișat numai câteva metode de luptă contra sectarilor.

1. Sectarii se înșinuează, între oamenii noștri, ca niște tainici mângăitori. Necazurile omului sunt multe.

Sectarii răslesc de obicei când sufletul omului este sbuciumat. Când omul este deprimat sufletește din oarecare cauză, musafirul sectar se prezintă ca mângăitor, îi lasă o carte, îi oferă un sfat, eventual îi dă și ceva ajutor material. Deci o metodă și un mijloc de luptă a sectarilor este *buna lor înfățișare în ceasuri grele* și ajutorul cu care sprijinesc sufletul și gospodăria celui necăjit.

2. Ei nu se îndoiesc a deschide punga pentru a ajutarea pe cel lipsit. Sectarul oferă, cel lipsit primește și astfel între acesti doi, în curând se face o frăție, care nu întârzie a aduce roade, desigur că nu bune pentru Biserica noastră. Dacă ei reușesc să facă masse compacte în poporul nostru, aceasta rezultă în faptul, că ei îi fac pe oameni să se simtă frați între oiață, îi fac să formeze o frăție puternică.

3. Sectarii accentulează mereu venirea a II-a a Domnului, zic că Domnul vine, Domnul trebuie să vină și prin acest fapt exercită o oarecare presiune asupra sufletului omenesc.

4. Sectarii au biblil destule și își tipăresc mereu. Ei au fel de fel de mitraliere de luptă, cărora noi nu ne putem opune cu sărmănele noastre pistoale ruginite.

Problema cea mai gravă este că mulți uită să trăsască cum poruncește Isus. Noi toți putem greși în viață, Christos însă nu greșește nici odată, tot la fel nici Biserica Lui. A aștepta pe Isus înseamnă a stăru în rugăciune și binefacere. Când am intrat în războiu eram slabi. A trebuit să facem sforțări uriașe ca să putem fi așa de tari ca cei ce ne atacau. Sectarii ne constrâng să ne fortificăm și să ne câștigăm armele cu cari să le putem sta împotriva.

Terminând conferințiarul, s'au înclins discuții asupra acestei probleme la care au luat parte P. Sf. *Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa* și D-l *Păcescu* deleg. Ministerului Cultelor.

La acest subiect au mai luat cuvântul Părintele *Orest Tarangul* din Bucovina și *Păr. Chirica* de la Iași. A urmat apoi conferința P. C. *Părinte Popescu-Moșoia*, prof. la facult. de teol. din Chișinău, tratând despre: *Calitățile interne ale misionarului și mijloacele de intensificare a operei misionare a clerului.*

Timpul fiind prea scurt, conferința nu a putut fi cetită în întregime. Autorul însă a fost rugat ca să o publice, cuprinzând părți foarte interesante și instructive.

La orele 9 jum. seara, misionarii au vizitat școala eparhială. Elevele interne erau în capela școlii pentru rugăciunea de seară. Au cântat „*Cuvine-se cu adevărat*” și „*Apărătoare Doamne*”. O elevă le-a rostit congresiștilor un cuvânt de bun sosie.

Școala eparhială îi impune fiecărui vizitator prin curățenia, liniștea, ordinea și întreagă buna-rânduală dintrânsa. Aici s'a dat o cină în onoarea misionarilor.

Marti dimineața, la orele 8 jum., congresiștii, în frunte cu înalții ierarhi, au plecat cu trenul la Tighina, iar de acolo, cu automobile și trăsuri, la Mănăstirea Nouă-Neamț (Chițcani). Sosiți la Mănăstire, congresiștii au intrat în biserică unde călugării oficiau serviciul divin după tipicul călugăresc. După terminarea slujbei exarhul Mănăstirilor din Basarabia *Dr. Antonie Harghel* a făcut un raport despre participarea mănăstirilor la opera misionară. La masă s'au servit mâncări curate călugărești, s'a ctit din stuașarul zilei. Masa s'a încheiat cu un ceremonial care se face numai la zile mari.

A urmat apoi raportul general, adică un fel de rezumat din rapoartele tuturor eparhiilor din țară, despre acțiunea misionară. Acest raport a fost ctit de Păr. Sevoznicov, misionarul Mitropoliei Basarabiei.

La masă, a cuvântat P. Sf. Părinte Iustinian, episcopul Ismailului accentuând că, în primul rând, trebuie să ne îngrijim de drept credincioși și apoi de cei rătăciți. După masă s'au făcut probe practice de combatere a sectelor la care au luat parte înalții ierarhi și mai mulți misionari.

La orele 4 p. m. congresiștii s'au reîntors la gara Tighina și de aici cu trenul la Chișinău. În gara Chișinău preoții misionari s'au luat rămas bun de la I. P. Sf. Mitropolit Gurle și de la preoții basarabeeni, mulțumindu-le pentru ospitalitate.

Majoritatea misionarilor au părăsit Chișinăul Marti, la orele 8 seara cu trenul Chișinău-București.

P. Sf. Sa Păr. Episcop al Aradului, a fost însoțit la acest congres de: I. P. Cuv. Sa Păr. Arhim. Policarp Morușca, Dr. Ștefan Cloroianu, protopop, Dr. Simen Șiclovan profesor de teologie și Șt. R. Lungu misionarul eparhial.

S. Ș.

— Sfârșit —

Din blăstămățiile baptiștilor.

În comuna Vărfurile (Ciuci) s-a întâmplat următorul fapt, care denotă sufletul negru al baptiștilor. Anume: în 24 Ianuarie a. c. cu ocaz'a înmormântării unei femei, procesiunea cu mortul a stat la un colț de stradă, ca preotul să citească sf. evanghelie. E de notat că este în comuna Ciuci, un obicei vechiu ca în acest loc să se stea cu mortul.

Aproape de locul acesta locuiește baptistul Nicoară Adam, al cărui soție Paulina Nicoară, când preotul nostru citea evanghelia la acest colț de uliță, s-a înegrat de năcaș și a strigat către publicul din procesiune: „Mânânce-vă rușinea, rușinaților, de ce stați aici cu mortul, căci am avut destulă pagubă”.

Pentru aceasta „nerușinare” baptistă, Paulina Nicoară a fost denunțată judecătoriei de ocol din Hălmgin, care în 24 Octomvrie a judecat pe aceasta femeie cu suflet negru la 2 zile închisoare și 300 lei amendă.

Bravo vouă baptiștilor!

Și în acest caz melușeaua voastră a arătat cum iubiți voi pe aproapele vostru.

Pe drumurile Basarabiei.

Prea Sfințita Sa Domnul Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa, împreună cu suita, a sosit la Chișinău deja în 5 Octomvrie a. c. Lucrările congresului misionar, începând abia în 6 Octomvrie, timpul liber din prezina congresului, s'a întrebunțat pentru cercetarea unor localități importante misionare, din apropierea orașului Chișinău. (Basarabia)

La ora 10 $\frac{1}{2}$, cu două automobile, a plecat înalt Prea Sfințitul Arhiepiscop și Mitropolit Gurie al Basarabiei, însoțit de Iluștrii oaspeți Dr. Grigorie Gh. Comșa, Episcopul Aradului și Prea Sfințitul Iustinian al Cetății — Albe — Ismail. În suită s'a remarcat apoi păr. Dr. Orest-Tarangul și Dr. Pușul Inspectorul misionari ai Bucovinei. Înalții oaspeți au sosit după vre-o 15 minute la „Orfelinatul duhovnicesc”, al preoților eparhiale. Starețul este Nicolae Vollandtirov. Întrăm în paraisul orfelinatului. Pretutindenea curățenie și podoabe bisericesti de toată frumusețea. Păr. Ieromonah Ghenadle, face un scurt serviciu religios, zicând și polihronul.

Orfelinatul duhovnicesc al preoților basarabene, adăpostește 15 surori și 2 mame. Susține 40 elevi și 15 eleve orfane. Se face școală cu cântec. Absolvenții cursului primar se trimit de orfelinat la școli profesionale, medii etc., după aptitudinile lor. Pentru susținerea acestei instituțiuni servesc 100 hectare pământ arabil și 15 hectare vie. Bună chivernisire și conducere, în fruntea căreia stă starețul N. Vollandtirov fiind spre zidirea unei mănăstiri sistematice. Materialul este deja adunat, suflet înțelegător încă este, se așteaptă deci momentul potrivit al tânosellii. Plăcut impresionat de un asemenea creștinism aplicat la viață, după ce am fost găzduțit cu vestita poamă basarabeană, am plecat spre „Costugenii”. În acest cartier trist, se odihnesc, celce s'au jertit pentru binele obștesc. Sunt cadavrele vii, jertfele vieții sociale. Cărduși răslețe de femei și fete, bărbați din toate categoriile sociale, aici își deapănă tragicul zilelor posomorite. În mijlocul boschetelor, a naturii romantice, câte unul dintr'ânșii își interpretează lugubru, rolul imaginar visat în viață. Bolnavii erau vădit impresionați la vederea rarilor oaspeți.

Sf. Biserică ortodoxă, nici aici nu lipsește pe cel mai nenorocit fil al săi, de mângâierile duhovnicesci. Un preot, într'un parais provede necesitățile sufletești ale bolnavilor.

Trecem apoi la „Via episcopescă”. În mijlocul ei se află o mănăstire, cu hramul „Adormirea Născ. de Dumnezeu”. Adăpostește 18 monahi Pretutindenea ordine curățenie și duh pravoslavnic.

La ora 12 $\frac{1}{4}$ se face reîntorcerea la reședința metropolitană.

Așa umblarăm pe cele drumuri ale Basarabiei, câștigând impresii și experiențe religioase foarte bogate.

Misionarul.

Din Timișoara-Fabrica.**Culturale.**

Duminecă în 27 Octombrie a. c. la orele 5 p. m. a fost pentru credincioșii parohiei române ortodoxe Timișoara Fabrica o îndoită sărbătoare.

În aceasta zi s'a continuat în cadrul unui festival prăznuirea de comemorare centenară a fatronării celui dintâu episcop român în scaunul vlădicesc al eparhiei Arad.

Cu acest prilej s'a inaugurat în fața unuia numeros și select public și sala festivă, adaptată în școala din curtea bisericii.

Serviciul religios, la actul inaugurării a fost săvârșit de preoții locului Meletie Șora și Traian Golumba iar răspunsurile liturgice le-a dat corul soc. „Speranța”, condus de harulnicul învățător-director Gheorghe Ioanovici.

Inaugurarea unei sale festive pentru manifestări culturale artistice, a răspuns unei necesități în parohie considerând acțiunea conferințelor inițiate, de vre-o doi ani și cari se țin au de au în postul nașterii și al învierii Domnului.

La adaptarea salei, care a costat 120.000 Lei au contribuit toate societățile organizate în sânul parohiei așa: Societatea femeilor ort. rom. cu 20.000 Lei și 100 bucăți scaune; Reuniunea de cântări cu 20.000 Lei, iar Societatea Sf. Gheorghe 5000 Lei. Tinerii din Soc. „Speranța” cu munca și interesul. Dăruirile se laudă de sine.

Cu acest prilej s'a dat sub conducerea dirigentului Gh. Ioanovici un concert bogat cu următorul program:

Programul serbării din 27 Oct. 1929.

1. La orele 4^{1/2} „Vecernie” în sfânta biserică.
  2. La orele 5 „Sfințirea salei”.
  3. D. Hübsch: „Imnul Regal” cor bărb.
  4. Poezie ocazională, recit. de M. Șora elev de cl. III C. D. L.
  5. Davidov: „Cerurile spun” concert religios.
  6. „O primejdie națională” conf. de președintele soc. „Temperanța” părintele M. Șora, paroh.
  7. I. Bărsan: „Slugă la doi stăpâni” comedie în 2 acte.
  8. I. Haydn: a) Allegro con brio b) Menuetto cvartet de vioare, executat de către elevii soc. Sf. Gheorghe, dela școala normală.
  9. I. Velcean: „Frați înstreinați” cor bărb.
  10. Orchestră de mandoline, ghitare și balalaice. Dans rusesc. Membrii soc. „Speranța”.
  11. C. Jales: „Veru” tragedie într'un act. Executată de membrii soc. „Speranța”.
  12. Cuvânt de încheiere rostit de către părintele Tr. Golumba, paroh.
  13. Hubert: a) „Serenadă” cor. V. Drăgoi: b) „Imnul Asoc. din Banat” cor. bărb. „Speranța”.
- Diriginte: Gh. Ioanovici. dir. școlar.

INFORMAȚIUNI

M. S. Regele Mihai și datinele de Crăciun. — A. S. R. Principesa Elena și-a arătat dorința ca M. S. Regele Mihai să cunoască, în amănunt, frumoasele noastre datine de Crăciun. În acest scop, societatea populară Tătărași din Iași, va aranja pentru seara de 23 Decembrie, o mare serbare la Teatrul Național din București la care mai mulți artiști ai teatrului vor juca toate datinele noastre de Crăciun. Lucrul acesta este sprijinit și de Societatea Ortodoxă a femeilor române.

Dragostea de mamă. — Locuitorii satului Sersale din Italia, au făcut un monument sătenței Cornelia Borelli, care iarna trecută fiind apucată de viscol în drum spre casă, a învelit cu straele ei pe cei doi copii ce-i avea cu sine, iar ea, rămânând fără straele groase, a înghețat de frig. A doua zi a fost găsită moartă din pricina gerului, iar cei doi copii în viață, plângând. Și fiindcă a arătat adevărate dragoste de mamă, jertfindu-se pe sine, pentru a scăpa pe copiii săi, sătenii i-au ridicat un monument, ca să servească de pildă tuturor mamelor.

Conferința balcanică pentru pace prin biserică. În 12 Octombrie s'a deschis la Belgrad conferința internațională a Uniunii pentru pace prin Biserică, secțiunile din Balcani. La această conferință au participat delegații ai Bisericilor pravoslave, bulgară, greacă, română și sârbă. Conferința se ocupă cu chestiunile referitoare la îmbunătățirea situației în Balcani. Una din chestiunile cele mai delicate e chestiunea naționalităților minoritare din Balcani, care va fi adusă în discuție de delegația bulgară. Această delegație va insista ca delegațiile celorlalte biserici să intervină la guvernele lor respective pentru o îmbunătățire a situației minorităților bulgare.

Încăerare între adventiști Bacău. — Sătenii din com. Grigoreni au fost zilele trecute spectatori ai unei încăerări iscată între câțiva adventiști.

O ceartă din aceștia adunându-se pentru „rugăciune” în casa locuitorului Săndulache, unul din ei, „șeful adventiștilor”, invocând pretențiunea ca lui să-i dea credincioșii mai multă danie, s'a luat la ceartă cu ceilalți. Cearta a degenerat într'o bătaie crâncenă, alegându-se toți cu răni grave.

Credincioșii în religia strămoșească, spectatori ai acestui act care lese din „dogmele adventiste”, au compătimit rătăcirea acestor eretici.

Ca să trăiești 100 de ani. Un bătrân, care a atins această vârstă, spune că: se scoală vara ca și iarna, odată cu răsăritul soarelui. Se roagă regulat lui Dumnezeu, iar după ce trece ziua, seara își făcea socoteala de greșelile făcute peste zi, ca a doua zi să nu le mai facă. Își face rugăciunea, apoi se culcă cu sufletul împăcat.

Nr. 6077 | 1929.

Ordin-Circular.

Consiliul eparhial în ședința sa dela 31 Octombrie a. c. a hotărât, ca Cucernicii Preoți să țină predici în Duminica din 17 Noiembrie a. c. despre scopul nobil ce îl urmărește Societatea de Cruce Roșie, cu care ocaziune să se poarte în toate bisericile un tas separat pentru Crucea Roșie.

Preoții din județul Timiș-Torontal vor trimite venitul aceluiaș tas Casieriei filialei Timișoara Cetate, Edificiul Dikasterial etaj II ușa 39; iar cei din județul Arad Doamnei prezidente Maria Dr. Botiș Arad.

Ceeace aducem la cunoștința Cucernicilor Preoți spre conformare.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 31 Octombrie 1929.

Consiliul Eparhial ort. rom. Arad.

Aviz către abonați.

În vederea speselor ce le avem cu editarea foilor, rugăm cu insistență achitarea abonamentului curent și restant la foala „Biserica și Școala“.

BIBLIOGRAFIE.

A apărut și se recomandă lucrarea d-lui Dr. Carol Nesselrode: „Dreptul penal al minorilor“. — În legătură cu ocrotirea și modul de salvare al copiilor părăsiți, neglijați și al minorilor delicvenți, precum și cu activitatea preoților, ca organe benevole ale instanțelor judecătorești. Cartea se poate cere dela autor, care e judecător de Tribunal în Oradea, pe lângă prețul de 150 Lei exemplarul. O recomandăm.

Mulțumită publică.

Decedatul Gheorghe Purcariu fost casier al Consistoriului diecezan Arad, a binevoit a lăsa prin testament pe seama Societății Studenților dela Academia Teologică din Arad, un dulap cu mai multe cărți și trei tablouri.

În numele sus numitei Societăți, aduc vii mulțumiri și pe această cale stimatelor Doamne Maria Purcariu soția defunctului, pentru că a îndeplinit întocmai voința iubitelului ei soț.

Totodată ne aplecăm genunchii cu smerențe în fața mormântului celui care pe patul morții nu ne-a dat uitării.

Nicolae Ciurescu
președintele Soc. Studenților dela Acad. Teologică
Arad.

Mulțumită publică.

În numele sf. biserici și a credincioșilor din parohia Vața de sus vin și pe această cale a mulțumi mult onoratei Direcțiunii băncii Victoria pentru darul ce a făcut pe seama sf. biserici, dăruind pentru trebuințele zidirii un vagon var dela uzina de var, din Vața de jos.

Vața de sus la 27 Oct. 1929.

Vasilin Giurgiu
preot ort rom

Concurs.

Pentru îndeplinirea parohiei vacante **Mustești**, protopopiatul Gurahonțului, se publică concurs repetit cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Sesia parohială 16 jughere arători și fânaș;
2. Casa parohială cu supra edificate economice.
3. Stolele legale.
4. Întregirea salariului dela stat, pe care parohia nu-l garantează.

5. Parohia e de clasa III.

Alesul va predica regulat în sf. biserică, va catehiza la școala din loc, și va suporta dările după venitul său.

Cererea de concurs adresată consiliului parohial din Mustești, se va înainta Oficiului protopopesco din Gurahonț în termenul concursual. Reflectanții, cu prealabila știre a protopopului, se vor prezenta în vreo Duminică ori serbătoare în sf. biserică — în conformitate cu Regulamentul pentru parohii — pentru a-și arăta desteritatea în rituale și oratorie. Cei din alte dieceze vor produce act dela Prea Sf. Sa Episcopul nostru diecezan.

Consiliul parohial

În conștelegere cu: *Const. Lazar* protopop.

3-3

— □ —

Pentru îndeplinirea parohiei vacante **Mădrigești cu filla Șolmuș-Buceava**, se publică concurs repetit cu termen de 30 zile.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Sesia parohială 32 jugh. pământ arători și fânaș dela matră; cu ref. agrară s'a primit 16 jug. fânaș cu pruniște în Ș. Buceava, pentru care parohia nu ia răspunderea.
2. Birul legal din matră și filie indus din oficiu conf. ord. V. Consiliu Ep. Nr. 1630 | 928;
3. Stole legale.

4. Casă parohială corespunzătoare în matră;

5. Întregirea de salariu dela Stat, pe care parohia nu o garantează.

6. Parohia e de clasa II, dar se admit reflectanți și de clasa III.

Alesul va predica regulat, va catehiza și va solvi dările după beneficiul său.

Cererea de concurs adresată consiliului parohial din Mădrigești, se va înainta Oficiului Protopopesco din Gurahonț în termenul concursual. Reflectanții în conf. cu Regulamentul pentru parohii se vor prezenta în sf. biserică, spre a-și arăta desteritatea în rituale și oratorie. Cei din alte dieceze vor produce act dela Prea Sf. Sa Domnul Episcop eparhial al nostru.

Consiliul Parohial

În conștelegere cu: *Const. Lazar* protopop.

3-3

— □ —

În conformitate cu ordinul Ven. Consiliu Ep. de sub Nr. 2587/929, se publică din nou concurs pentru îndeplinirea parohiei vacante **Dieci**, cu termen de **30 zile**.

Venitele împreună cu acest post sunt:

1. Sesiunea parohială 40 jughere.
2. Casă parohială cu două intravilane.
3. Stolele legale.
4. Birul luat în concurs din oficiu conf. ord. V. Consiliu Ep. Nr. 3472/928
5. Intregirea safarului dela Stat pe care parohia nu o garantează.

Parohia e de clasa I, sunt însă admiși și concurenți cu calificarea de clasa a II (doua).

Alesul va predica regulat, va catehiza la școlile primare din loc, și va suporta dările după venitul său.

Recursele ajustate cu documentele prescrise, adresate Consiliului parohial din Dieci, se vor trimite la adresa Oficiului Protopopesc Gurahonț în termenul concursual. Reflectanții, cu prealabilă știre a Protopopului, pe lângă stricta observare a §. 33. din Regulamentul pentru parohii, se vor prezenta în parohie în termenul concursual, pentru a-și arăta desteritatea în rituale și oratorie. Cei din alte dieceze vor produce act dela Prea Sf. Sa Episcopul nostru diecezan.

Consiliul Parohial.

In conțelegere cu *Const. Lazar* protopop.

3-3

—□—

Pentru îndeplinirea parohiei vacante **Feniș cu filia Valea mare**, se publică concurs repetit cu termen de **30 zile**.

Venitele împreună cu acest post sunt:

1. Sesia parohială 14 jugh. și 800 st. □, cu un intravilan parohial.
2. Birul legal, care s'a indus din oficiu conform ord. Ven. Consiliu Ep. Nr. 6714 | 927.
3. Stolele legale conform Normativului consistorial.
4. Casă parohială nu este.
5. Intregirea dotației dela Stat, pe care parohia nu o garantează Parohia e de clasa III.

Alesul va predica regulat la sf. biserică din matră și filie, va catehiza, și va solvi dările după bineficul său

Recursele adresate Consiliului parohial din Feniș Valea mare, se vor trimite Oficiului Protopopesc din Gurahonț în termenul concursual, Reflectanții în conf. cu Regulamentul pentru parohii, se vor prezenta în termenul concursual în sf. bisericii din matră și filie, pentru a-și arăta desteritatea în rituale și oratorie. Cei din alte dieceze vor produce act dela Prea Sf. Sa Episcopul nostru diecezan.

Comitetul parohial

In conțelegere cu *Const. Lazar* protopop.

3-3

—□—

Pentru îndeplinirea parohiei vacante **Pleşcuța cu filia Guravai**, protopopiatul Gurahonțului se publică concurs repetit, cu termen de **30 zile** socotite dela prima publicare în organul „Biserica și Școala“

Venitele împreună cu acest post sunt:

1. Stolele legale dela credincioși;
2. Birul parohial din matră și filie, 15 litre cucuruz sfârmat, dela fiecare număr de casă, în natură adus la casa preotului, ori la învoială reciprocă prețul de piață în timpul solvirei acestui bir;
3. Intregirea dela Stat, pe care parohia nu o garantează;
4. Casă parohială nu este, alesul va trebui să-și închirieze pe spesele sale, până la alte dispoziții.

Alesul va catehiza la școlile din loc, va predica în sf. biserică regulat, tot astfel va achita contribuția după venitul său.

Parohia este de clasa III.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poștiți, să-și înainteze cererea de concurs, — adresată Consiliului parohial din Pleșcuța, — oficiului Protopopesc din Gurahonț, și în conformitate cu Regulamentul pentru parohii se vor prezenta în termenul concursual în sf. bisericii din Pleșcuța și Guravai, pentru a-și arăta desteritatea în rituale și oratorie.

Cei din alte dieceze își vor prezenta act dela Prea Sf. Sa Episcopul nostru eparhial, că pot recurge.

Consiliul parohial

In conțelegere cu: *Const. Lazar* protopop.

3-3

—□—

În baza ordinului Ven. Consiliu eparhial ort. rom. din Arad nr. 5509 | 1929, prin aceasta se publică din nou Concurs pentru îndeplinirea capelaniei temporale cu drept de succesiune la parohia de clasa I. Hălmăgel din protopopiatul Hălmăgiului, cu termen de **30 zile** dela prima apariție acestuia în organul of. „Biserica și Școala“.

Venitele sunt:

1. Jumătate din toate venitele parohiei și anume a, $\frac{1}{2}$ jumătate din Stolele legale din uz acum, în parohie, dela înmormântări botezuri și cununii. b, jumătate din dotația parohului Ioan Nicula. c, $\frac{1}{2}$ din birul parohial, care acum face 1 măsură de cucuruz în coceni, dar care după moartea ori pensionarea parohului actual se reduce la una jumătate de cucuruz în coceni. — d, Casă parohială nefiind, alesul va avea să se îngrijească pe spesele sale proprii de locuință. — Alesul va fi îndatorat să solvească toate dările publice după venitele sale adică jumătate din suma cu care se impozitează parohul.

Alesul va fi obligat să catehizeze elevii dela școala primară din loc.

Recurenții sunt poștiți ca petițiile lor de concurs să le înainteze ajustate conf. Regulamentului p. parohii și adresate Consiliului par. din Hălmăgel, pe calea oficiului ppsc din Hălmăgiu în termenul susindicat, să se prezinte sub durată concursului și cu învoirea protopopului tractului în sf. biserică din Hălmăgel spre a servi ori a predica, făcându-se astfel cunoscut poporului; cei din alta eparhie sunt avizați să prezinte act de învoială dela P. S. D. Episcop al eparhiei Aradului de a putea concura la aceasta parohie.

Parohia este de clasa I. însă în lipsa recurenților de clasă prima se admit și recurenți cu calificare de clasa II.

Din ședința Consiliului parohial ort. rom. din Hălmăgel dela 9 Sept. 1929.

Ioan Nicula m. p. *Ioan Popescu m. p.*
paroh preș. consiliului par. notar

In conțelegere cu: *Cornel Lazar*
protopopul Hălmăgiului.

3-3

◆◆◆◆◆

Redactor responsabil: **SIMION STANA.**